

F.C. Krarups prædiken langfredag

Taler

Frederik Christian Krarup
Præst og dr.theol.

Dato

6. april 1928

Sted

Sorø Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lidelseshistorien: Lukasevangeliet kapitel 23, vers 26-49 eller Johannesevangeliet kapitel 19, vers 17-37

- 1 Når vi kommer op på den gamle Flensborg kirkegård og står foran
krigergravene, der gemmer støvet af heltene fra Isted hede, da gribes vi af de
store minder, og det, der betager os som danske, er, at disse gav livet hen for os.
Det var for vort folk de kæmpede og led, ikke for sig selv. Derfor er deres minde
5 os så højt og helligt. Og selv om det er en lys solskinsdag, vi står der på
kirkegården, så sænker den store alvor sig dog over os, den som siger os, at vil vi
vinde det store udbytte af livet, må vi sætte livet ind. Uden kamp ingen sejr.
Men det har vi først lært af ham, i hvis navn vi idag er samlede på dette sted. Det
er også om en gravhøj, vi samles idag, det er om Golgata under skyggen af Jesu
10 kors. Og det, som griber os her, er ganske det samme som hint. Det er en følelse
af, at det var for os, han satte livet ind. For os: det vil sige, for en større kreds af
mennesker end et enkelt folk, det var hele menneskeheden, han havde i sine
tanker, da han kæmpede og led. Derom er der dog ingen, der kender hans ord og
gerninger, der vil nære nogen tvivl. Som vor frelser led han døden. Derfor har
15 mindet den store magt over os endnu ligesom ved krigergraven. Og som dør
samler vore tanker sig også her om den indsats, der blev gjort og det udbytte,
han vandt. Vi véd, at sejren ved Isted var dyrekøbt, men dog er det ikke lidelsen,
som de kæmpende og faldne udholdt, der optager os, men det er kampen,
heltemodet og sejren, vi dvæler ved. Og på samme måde skal det også være på
20 denne Langfredag. Der har været en tilbøjelighed i kirken til at blive stående ved
lidelsen, som om man viste den rette dyrkelse af Frelseren ved at udmale, hvor
uendelig meget han led, hvor bitterlig ondt det gjorde. Men en sådan medfølelse
har han udtrykkelig afvist, da Jerusalems kvinder fulgte ham med gråd. Hans
sejr var dyrekøbt, det er vist, det var den bitreste alvor, men at lide det kan
25 enhver, det beror ikke på os selv, men at kæmpe, at sætte sig ind, helt og fuldt for
det højeste mål, det er det store. Det er gennem lidelsen, at kampen bliver stor,
men det er ikke den lidende, men den kæmpende og sejrende helt, jeg tilbeder. –

Herved, om vi dvæler ved lidelsen eller handlingen, får dagen sit stemningspræg.
30 Efter den ret almindelige bedømmelse er den vidne om et nederlag, efter den
rette kristne dom er den en af de store dage, der taler om kamp og sejr. En sådan
modsætning kom han, den Jesu discipel, der mest har forherliget dagen, til at
opleve. Det var Paulus. Han var Jøde og dømte som en Jøde. Og det var, at kun
en forbryder led korsets skam, at blive hængt på træet. Dermed var den
35 retfærdige Guds dom over Jesus og hans gerning udtalt. Men så skete den store
oplevelse med ham udenfor Damaskus' port: han mærkede, at han, der var død,
dog bestandig levede. Der var altså en anden mening med hans død end
tilintetgørelse. Han havde sejret over døden. Det var altsaa derfor, han var gaaet
ind i døden for at få lejlighed til at besejre den. Og så blev han en discipel af
40 ham, som han før havde forfulgt. Og just på korset byggede han sin tro. Hvad
for tanker han gjorde sig derved, det har han siden fremstillet i sine breve, og det
så fyldigt som mulig. Og nu er det almindeligt, at når vi senere skal tale om
korset, at vi da samler hans udtalelser og dermed belærer vore menigheder, men
dette er dog efter min mening ikke hvad der nærmest trænges til. Ti Paulus
45 havde en særlig opgave, som ikke kommer os ved. Han skulde vise sine
landsmænd, Jøderne, at det slet ikke stred imod Guds retfærdighed at tilgive
uden at kræve gengældelse og straf af dem. De var nemlig løbet fast i den
betragtning, at gengældelsens lov var den højeste grundlov, som end ikke Gud
selv kunde fritages for. Det var enten gode gerninger som Farisæerne eller
50 fordømmelse som Toldere og Syndere. Og så måtte Paulus vise Jøderne, at den
straf for synden, den havde Jesus just lidt ved sin død, så der krævedes ikke
anden gengældelse. Men et sådant forsvar behøver vi slet ikke. Vi er kommet
langt videre, og det netop ved Jesu ord, så vi dømmes helt anderledes om hvad
der er det højeste og hvad Gud mener. Vi ved, at retfærdigheden og
55 gengældelsen slet ikke udtrykker Guds væsen, men at dette fremfor noget er
godhed og barmhjertighed. »Jeg vil barmhjertighed og ikke offer«, det ord har I
dårlig forstået siger Jesus til Farisæerne. Ja Gud behøver ikke først et blodigt
offer for at tilgive os og tage imod os som sine børn, men hans himmel er åben
for os og Jesu kors er ikke til dom for os men til frelse. – Men så kommer
60 spørgsmålet om lidelsen til os i en endnu skarpere form, når vi går ud fra, at det
er fra den kærlige og gode Gud, den kommer. Hvor kan dog Gud tillade noget
så forfærdeligt i hans verden, som vi dog erfarer. Det var et sådant spørgsmål,
som rejste sig for os i hele sin vælde, da vi stod overfor vor tids store rædsel, som
den mødte os i verdenskrigen. Bestandig kom dette spørgsmål frem hos Kristne
65 som ikke Kristne: hvor kan dog Gud tillade en sådan jammer og elendighed,
hvor slaget rammer de gode såvel som de onde? Og det er dette samme

spørgsmål, der rejser sig på Langfredag, når vi ser op imod ham den rene, der blødende hænger paa korset. Hvad er meningen? Spørger vi i angst og bæven. Er
70 det den store dom, der slår alle ned, den hele verden som ond og uværdig? Nej, svarer vi, det er ikke en dom, ti en dom må være retfærdig, men her er det just den retfærdige, som rammes. Det er ikke gengældelsens dom, som her råder, det er ikke nogen straffedom. Som sådan vilde den være urimelig. Men det er en ny forståelse af lidelsen, som gives, en sådan, som ikke slår os ned og tager modet fra
75 os men netop en sådan, som løfter vort blik og os selv opad og forsoner os med den tilværelse, som vi lever i. Ikke blot i de gode dage kommer Vorherre til os og er os god, men også i de onde dage kan vi tage imod ham og mærke, at de er til gavn for os, at vi får mere ud af dem end af de lyse, at vi vokser højere og nærmere til Gud, idet vi bøjer os under lidelsen som hans vilje og kæmper den
80 igennem. Hvad var korset før Jesus hang derpå? Et marterredskab, et instrument til at pine livet af en stakkels forbryder uden medfølelse fra andres side? Hvad er det blevet til ved Jesus, efter at han har hængt derpå? Det er blevet til det store sejrstejn, der holdes højt op af alle hans disciple, idet det forkynder den for verden så for underlige visdom, at der er en mening i lidelsen og døden, at just
85 derigennem, ved at udholde denne bliver et menneske fuldkommengjort, bliver stor og stærk ved at gennemkæmpe den hårdeste kamp, som verden kender. Den storhed, som man får foræret, som ved fødselen eller tilfældet bliver kastet hen til os, er ikke den sande højhed, ti den er på afstand fra livets alvor. Men den, der går gennem ilden, ja hævder sig derigennem, er som guldets, der går rensed ud af
90 ildprøven. Ja den, der selv gennem kampen har vundet sin storhed, han er virkelig stor. Det var Jesu storhed, den er grundet på, at han var Golgatas helt. Derfor kunde han sige til sine disciple: »Værer frimodige, selv om I har trængsel i verden, ti jeg har overvundet verden«. Og disciplene kan sige om ham: Han er blevet fuldkommengjort, idet han, skøndt han var sønnen lærte lydighed, af
95 hvad han led. Og derfor er han blevet grund til en evig frelse for alle. Det var ikke Gud, han skulde forsones, ti det var jo Gud, der hengav ham af sin kærlighed til os, men det er os, han skulde forlige og føre tilbage til Gud, os, der står i virkeligheden som anklagede overfor skaberen, når vi gribes af lidelsen og siger bebrejdende til ham: Hvorfor har du ikke gjort det bedre for os, der er dine
100 børn. Så svarer Gud gennem Jesu kors. Jeg har gjort det så godt som muligt, også når jeg sender lidelsen. I kan forstå det deraf, at selv min egen søn måtte igennem mørket for at nå til lyset. Det er de kår, som ingen kan spares for. Men han førte det igennem. Han blev prøvet, fristet, ti lidelsen er altid en prøvelse og fristelse, men den er vejen til Guds rige, og den fører det med sig med det
105 samme. I Jesu kamp er der givet en fast støtte for alle os, der kommer efter ham

og bliver prøvet i det samme. Han bar sit kors og det skal vi gøre, så skal vi se hans fader, ti efter korset følger kronen. For at blive mere end verdens børn, for at hæve os op over verden og blive Guds børn må der kamp til med denne

110 verden. Kun ved at give os hen for noget der er højere og større end os selv, bliver vi os selv i højeste forstand. Det er korset alene, der giver os det sande adelskab. Men så er det ikke blot ved målet, vi skal erkende lidelsens velsignelser, når vi engang fra det høje kan se tilbage på hele vort jordeliv med alle dets fald og snublen, men det er allerede her, når vi er midt i kampen, at vi skal mærke, at

115 Gud er med os, at det er Guds verden, vi er stillede i, at det er Guds krige, vi udkæmper. Det nærmeste, der følger med lidelsen, er modløshed og følelse af forladthed både af Gud og mennesker. Det var den følelse, som også greb Frelseren saa mægtigt, da han hang på korset, og så udråbte de tunge ord: »Min Gud, min Gud hvi har du forladt mig«, Det kan vi også som lidende føle. Men

120 som han overvandt den følelse og endte med at befale sin sjæl i Guds faderhånd, således skal vi også altid kunne gøre det samme i vore lidelser. Vi skal kunne mærke, at det ikke er for at straffe os, at vi trykkes og trænges, men det er for at forædle os. – Også lidelsen kommer fra ham den gode med et fredens budskab fra ham, og når vi tænker på ham, der stred for os sin store kamp, da vil vi kunne

125 fornemme, at hans røde skjold også kan dække over vore svagheder og synder. Saa siger vi: Naar jeg herfra skal vige, Så vig du ej fra mig, Og når jeg ned skal stige, I Graven, vis mig dig! Amen.

Kilde

130 F.C. Krarup: "To langfredagsprædikener. Afskedsord til menigheden i Sorø", s. 3-8. Svegårds Boghandels Forlag. 1932

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

135 Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/f-c-krarups-praediken-langfredag>

140